

A KORBÁVMEZEI CSATA (1493) EMLÉKEZETE ÉS A HORVÁT KOLLEKTÍV IDENTITÁS

SUZANA MILJAN ÉS HRVOJE KEKEZ

A tanulmány az 1493-as korbávmezei csata narratíváinak kialakulásával foglalkozik, amely csatában számos horvát nemes veszett oda. Az erről szóló beszámolók közvetlenül a harcok befejeztével megindultak, ezért az események különböző változatai láttak napvilágot. A tanulmány második részét a szerencsétlenséget megörökítő elbeszélések retorikájának szenteltük a XVI. századtól a XVIII. századig. A tanulmány ezután megvizsgálja azokat a körülményeket, amelyek a narratíva XIX. századi és XX. század eleji fokozott politikai és társadalmi jelentőségéhez vezettek. A tanulmány befejező része a XX. századi horvát államalakulatok tükrében vizsgálja a csata narratívájának történetét.

Kulcsszavak: Magyar Királyság és Horvátország, korbáviai csata, oszmán terjeszkedés, társadalmi emlékezet, horvát kollektív identitás

Bevezetés

1493. szeptember 9-én a horvátországi Derencsényi Imre bán által vezetett sereg vereséget szenvedett az oszmán hadseregtől a mai Horvátország középső részén található Korbávmezőnél. A Magyar Királyság és Horvátország által a törökök ellen régóta vívott defenzív háború a koraujkorban a horvát kollektív identitás egyik legmeghatározóbb tényezőjévé vált, csakúgy, mint a XIX-XX. században. Az oszmánok elleni, több mint háromszáz éven át tartó folyamatos fegyveres konfliktus felkeltette a kortársak és a modern történészek érdeklődését. Ezért jelen tanulmányban azt vizsgáljuk, hogyan jöttek létre a korbávmezei csata narratívái, felvázolva e műveket a XV. században írott beszámolóktól egészen a modern kutatásokig. Legfőbb kérdésünk arra irányul, hogyan, hol és miért adták

XX. századi horvát államalakulatok keretében a korbávmezei csata narratívái az uralkodó politikai klímát mutatták, a kutatás pedig azokat a különféle tényezőket hangsúlyozta, amelyeket az adott pillanatban épp fontosnak tartottak. A narratíva második megújulása az 1990-es években, a horvát függetlenségi háború alatt történt meg, amikor ismét a horvátok nemzeti identitásának megerősítésére használták fel a történeti eseményeket. Ezek hatottak a kutatásokra és konferenciákra, és ennek volt tetőpontja a horvát mártíroknak szentelt korbávmezei udbinjei templom felépítése is.

1. Függelék: Harc a törökök ellen Horvátországban – I. Miksa síremléke a tiroli Innsbruckban található Hofkirchében, készítette Alexander Colyn, tabl. 9 (részlet)*

* Megnyitva 2015. március 23,
http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Reliefs_on_the_Sarcophagus_of_Maximilian#/media/File:Innsbruck_1_339.jpg.